

Zorunlu bakım altındayken haklarınız

Zorunlu psikiyatrik bakıma ihtiyacı olan 18
yaşından küçük kişiler için bilgiler

İçindekiler

İyi bir bakım alma hakkına sahipsiniz	3
LPT kapsamında zorunlu bakım	4
Bilgi alma hakkına sahipsiniz	6
Hakkınızdaki bilgileri kim edine bilir?	7
Bir destek personelinden yararlanma hakkınız vardır	8
Bazı haklar kısıtlanabilir olabilir	10
Zorunlu önlemler	12
İtiraz etme hakkına sahipsiniz	14
Memnun değilseniz veya sorularınız varsa	15
Sözlük ve kısaltmalar	16

Bu yayın telif hakkı yasası ile korunmaktadır.
Alıntılar söz konusu olduğunda, kaynak belirtilmelidir. Resim, fotoğraf ve illüstrasyonların çoğaltılması için yazarın izni gerekmektedir.

Yayın, Ulusal Sağlık ve Refah Kurulu web sitesinde pdf olarak mevcuttur.
Yayın, talep üzerine alternatif bir formatta da üretilebilir.
Alternatif formatlarla ilgili sorular alternativaformat@socialstyrelsen.se adresine gönderilmelidir.

ISBN 978-91-7555-534-8
Makale numarası 2020-7-6854

Sekizinci basım.45 Tryckeri AB, birinci basım ikinci basım, Ağustos 2020
Fotoğraf Johnér Bildbyrå AB, Bildarkivet, Jörgen Wiklund

Resimlerdeki kişilerin içerikle hiçbir bağlantısı yoktur

Merhaba!

Benim adım Rebecca. Birbirimizi tanımıyoruz ama sana bir şey söylemek istiyorum.

Ben 15 yaşımdayken dünyam yıkıldı. Depresyona girdim, çok fazla alkol aldım ve evde kavgalar oldu. 15 yaşımdaydım ve artık ölmek istiyordum.

Bir sabah polis beni zorunlu tedavi için aldı.

Birçok kişi muhtemelen benim umutsuz olduğumu düşünüyordu, ben de öyle olduğumu sanıyordum. Yetişkinlere güvenmiyordum.

Neler yaşadığını bilmiyorum. Ancak çöktüğünü, her şeyi kaybettiğini hissetmek, ağlamak ve öfkelenmek doğal. Acı geçer ve hayat devam eder. Güvenebileceğimiz pek çok yetişkin var.

Bir durumun, bir hastalığın ya da insanların seni pes ettirmesine izin verme. Hayat değişiyor ve bir gün gelecek, bunu atlattım olduğun için kendinle gurur duyacaksın.

Bileğine dokun - nabzın hisset - ve önünde daha yaşayacak yılların var!

Sen önemlisin, değerlisin, güçlüsün, cesursun ve eşsizsin. Sana ihtiyaç var ve ben sana inanıyorum!

Sevgiler Rebecca

Yazar ve öğretim görevlisi

[illegible]

İyi bir tedavi alma hakkına sahipsin

Sağlık hizmetleri sen ve diğer herkes için güvenli ve emniyetli olmalıdır.

Personel eğitimli ve doğru tıbbi deneyime sahip olmalıdır. Ve tedavi olurken senin için en iyisinin ne olduğunu dikkate almalıdırlar.

Her zaman senin istediğin gibi olmayabilir, ancak her zaman istediğini söyleme hakkına sahipsin.

Ne zaman zorunlu tedavi uygulanır?

Normalde hiç kimse istediğin dışında sana tedavi uygulayamaz. Ancak Zorunlu Psikiyatrik Tedavi Kanununun (LPT) üç şartını yerine getirirken halinde buna izin verilmektedir.

Karşlanması gereken şartlar şunlardır:

- Ciddi bir zihinsel rahatsızlığın varsa.
- Yirmi dört saat psikiyatrik tedaviye ihtiyacın varsa.
- İhtiyacın olan tedaviyi reddettiysen.

LPT kapsamında zorunlu tedavi

LPT uyarınca zorunlu tedavi alman, iki farklı hekimin Psikiyatrik Zorunlu Tedavi Yasası hükümlerine göre zorunlu tedaviye ihtiyaç duyduğunu değerlendirdiği anlamına gelir.

Bana kimin zorunlu tedavi uygulanmasına karar verir?

Çevrenden birinin ruhsal olarak çok kötü durumda olduğunu fark etmesi ve seni sağlık kurumlarına yönlendirmesiyle başlayabilir. Bazen polisin yardım etmesi gerekir.

Bir hekim zorunlu tedaviye ihtiyaç duyduğunu değerlendirdiğinde, seni muayene etmeli, yaşadığın sorunları açıklamalı, neden kendi isteğin dışında tedavi edilmen gerektiğini anlatmalı ve bir tedavi raporu düzenlemelidir.

Ancak hastaneye yatırılabilmen için başka bir doktorun seni muayene etmesi ve bunun gerekli olduğuna karar vermesi gerekir.

Tedavi kapalı birimde başlar

Zorunlu tedavinin başlangıcında, günün 24 saati kapalı bir birimde bulunursun. Bazı durumlarda, bir süre sonra açık zorunlu tedavi için başvurabilirsin. Bu, hekimin belirlediği kurallara uyduğun sürece hastanede günün 24 saati kalmak zorunda olmadığın anlamına gelir. Bu, belirli bir yerde yaşaman, bir ilacı alman ya da bir terapiye katılman gerektiği anlamına gelebilir.

Bir tedavi planının olmalıdır

Personel mümkün olan en kısa sürede tedavi için bir plan yapmalıdır. Tekrar hastaneye yatırılmana gerek kalmaması için hangi tedaviye ihtiyacın olduğunu ve bunu nasıl alacağını bildirmeliler.

Zorunlu tedavi ne zaman sona erer?

Doktor her zaman zorunlu tedavi için gerekli üç şartı yerine getirip getirmediğini değerlendirmelidir. Şartlardan herhangi biri geçerli değilse, artık hastanede tutulamazsın.

Üç koşul hâlâ karşılanıyorsa, hekim en geç dört hafta içinde bir mahkemeye (idare mahkemesine) başvurmak zorundadır ve mahkeme tedavi süresini uzatabilir. Kaç kez uzatılabileceği konusunda bir sınırlama yoktur.

**Zorunlu tedavinin amacı,
mümkün olduğunca iyi
hissetmen ve ihtiyaç duyduğun
tedaviyi zorunlu olmadan
alabilmendir.**

Bilgi alma hakkına sahipsin

Personel size anlayabileceğiniz şekilde bilgi vermeli ve sorularınızı yanıtlamalıdır.

Hem şu anda aldığınız tedavi hem de gelecekte planlanan herhangi bir şey hakkında bilgilendirilme hakkına sahipsin.

İlaçlardan, terapilerden ve bakım sırasında yaşadığınız diğer şeylerden nasıl etkilenebileceğini bilme hakkına sahipsin.

Tedavi ve ilaçlar hakkında bilgi

Personel, farklı tedavilerin ve ilaçların seni ve vücudunu nasıl etkileyebileceğini açıklayacaktır. Ayrıca tedaviyle ilgili herhangi bir risk olup olmadığını, ilacı alırken herhangi bir şey olup olmayacağını ve ne gibi yan etkiler yaşayabileceğini bilme hakkına da sahipsin.

Personelin yazdıklarını okuyabilirsin

Tedavi planını okuma hakkına sahipsin. Mümkünse, personel tedavi planını seninle birlikte yapmalıdır. Ayrıca tıbbi kayıtlarını okuma hakkına da sahipsin. Ancak, doktor tıbbi kayıtlardaki bir şeyi okuman halinde kendini daha kötü hissedebileceğini veya bakımının daha kötü olacağını düşünüyorsa, bu bilgi senden gizli tutulabilir.

**Personelin söylediklerini
anlayana kadar soru sorma
hakkın vardır.**

Hakkındaki bilgileri kim alıyor?

Ana kural, ebeveynlerinin sağlığın ve diğer kişiisel bilgilerin hakkında bilgi almasıdır. Ama senin yaşın ve olgunluğun, bilgi alma hakkına sahip olup olmadıkları konusunda önemlidir. Eğer bilginin ebeveynlerine ulaşması seni çok kötü hissettirecekse, bu bilgi gizli tutulabilir.

Sağlık hizmetleri gizlilikle yönetilir

Gizlilik, personelin senin sağlığın veya diğer kişiisel bilgilerini hakkında bilgi veremeyeceği anlamına gelir. Buna karşılık, ihtiyaç duyduğun tedavi, bakım veya desteği alabilmen için gerekliyse, seninle ilgili bilgileri bir hastaneye veya sosyal hizmetlere verebilirler.

Personel, kötü muamele gördüğünü fark ederse bunu bildirmek zorundadır.

Personel, kötü muamele gördüğünden şüphelenir veya böyle bir bilgi alırsa, bunu derhal sosyal hizmetlere bildirmek zorundadır. şiddet mağduru olduğundan şüphelenmeleri veya ebeveynlerinin sana gerektiği gibi bakamayacağını düşünmeleri buna bir örnek olabilir. Bu durumu bildirmeleri can sıkıcı gelebilir, ama bunu yapmak zorunda olduklarını yasa gereği yerine getirmekle yükümlüdürler.

Böyle bir bildir sosyal hizmetler tarafından alındığında, onlardan destek ve yardıma ihtiyacın olup olmadığını öğrenmelidirler. Bilgilendirilme ve fikir beyan etme hakkına sahipsin.

Bir destek kişisine erişim hakkın vardır

Destek kişisi, dışarıdan gelen bir yetişkindir ve zorunlu tedavi altında bulunduğu süre boyunca ve sonrasında bir ay boyunca sana destek sağlar.

Bir destek kişisi, kişisel işlerinde sana yardımcı olacak, seninle konuşacak ve vakit geçirecektir.

**Bir destek kişisi senin
desteğindir, personelin ya da
anne babanın değil.**

Destek kişileri için kurallar

Destek kişin seni düzenli olarak ziyaret edebilir, ancak bazen servisin saatleri ve rutinleri ziyaretleri belirleyebilir. Ziyaretlere ek olarak, bu kişi örneğin tedavinle ilgili toplantılara katılabilir ve idare mahkemesindeki görüşmelerde sana destek olabilir.

Destek kişisi, sağlığın ve diğer kişisel bilgilerle ilgili gizlilik yükümlülüğüne sahiptir. Bu, onun yalnızca özel ve istisnai durumlarda başkalarına bilgi verebileceği anlamına gelir.

Bir destek kişisi nasıl edinilir

Bu bilgiyi anlayabilecek duruma gelir gelmez, personel sana bir destek kişisi isteyip istemediğini sormalıdır.

Senin için bir destek kişisini atayan hasta kuruludur.

Sosyal hizmetler aracılığıyla hâlihazırda bir irtibat kişin varsa, o kişi senin destek kişin olabilir. Destek kişisini değiştirmek istersen veya bir şikayetin olursa, tedavi personeliyle ya da hasta kurulu ile konuşabilirsin.

Bazı haklar kısıtlanmış olabilir

Kapalı psikiyatrik zorunlu tedavi altında olduğunda bazı hakların sınırlandırılabilir.

Telefon, bilgisayar ve posta

Çoğu durumda, anne baban, vasin, akrabaların ve arkadaşlarınla iletişimde kalma hakkın vardır. Bu yüzden tedavi sürecinde istediğin kişiyle iletişime geçebilirsin. Personel, telefon görüşmelerini dinleyemez veya yazdıklarını okuyamaz.

İstisnai durumlarda telefon etmen veya bilgisayar kullanman yasaklanabilir. Bu, kurduğun iletişimin seni daha kötü hissettirmesi ya da sana tedavi verilmesini zorlaştırması nedeniyle olabilir. Bilgisayar veya telefonu kullanamamana neden olan durum ortadan kalkar kalkmaz, onları yeniden kullanma hakkın vardır.

Bir avukata, kamu vekiline veya bir devlet kurumuna mektup gönderme ve personelin okumayacağı postalar alma hakkın her zaman vardır. Buna karşılık personel, sana gelen postanın alkol, uyuşturucu ya da sana veya hastanedeki düzen ve güvenliğe zarar verebilecek başka bir şey içermediğini kontrol etmek zorunda olabilir. Personel böyle şeyler bulursa bunlara el koyabilir.

Personel eşyalarını kontrol edebilir

Hekim bunun gerekli olduğuna karar vermişse, personel sende bulundurulmasına izin verilmeyen eşyaların olmadığını kontrol edebilir. Bu, alkol, uyuşturucu ya da sana veya başkalarına zarar verebilecek başka herhangi bir şey olabilir.

Kontrol sırasında personel kıyafetlerini ve çantayı inceleyebilir. Ayrıca, vücudunu çıplak olarak görmek için senden kıyafetlerini çıkarmanı da isteyebilirler. Personel vücuduna dokunmaz.

Ziyaretler

Tedavin sırasında senin için önemli olan kişilerle görüşme hakkına sahipsin. Anne baban, kardeşlerin ve arkadaşların, birimin ziyaret saatlerinde gelebilirler.

İstisnai durumlarda ziyaretlerin kısıtlanabilir. Bunun nedeni ziyaretlerin kendini daha kötü hissetmene neden olması olabilir.

Aktiviteler ve dışarıda zaman geçirme

Tedavi gördüğün yerde günlük aktivitelere katılma ve her gün en az bir saat dışarıda bulunma hakkın vardır.

İstisnai durumlarda bu haklar kısıtlanabilir. Bunun nedeni, aktivitelerin kendini daha kötü hissetmene neden olması olabilir.

Ancak zorunlu tedavi aldığın sürece, birimden veya hastane alanından kendi başına ayrılamazsın. Bunu yapmak için doktorunun onayını alman gerekir. Buna izin denir.

Seni ilgilendiren konularda ne düşündüğünü söyleme hakkın her zaman vardır, yetişkinler bunu dikkate almak zorundadır.

- Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeden

Zorunlu önlemler

Sadece son çare olarak

Kapalı zorunlu tedavide, tedavi personeli istisnai özel durumlarda doğrudan isteğine aykırı olan müdahalelerde bulunabilir. Zorunlu tedbirler, senin ya da başkasının güvenliği için tehlikeli olan acil bir durumu başka hiçbir şekilde düzeltme imkânı kalmadığında uygulanabilir.

Zorunlu bir tedbire maruz kaldıysan, bunun hasta dosyanda yer alması gerekir.

Zorunlu ilaç tedavisi

İlaç almak istemiyorsan, personel buna mümkün olduğunca saygı göstermelidir. Ancak, bir doktor belirli bir ilacı her halükarda alman gerektiğine karar verirse, sana zorunlu olarak ilaç vermesine izin verilir.

Hiç kimse seni kemerle bağlamakla ya da diğerlerinden izole etmekle tehdit edemez.

Kemerle bağlanma

Hekim, kendine ciddi şekilde zarar verme riskin varsa ve bunu önlemenin başka bir yolu yoksa, kemerle bağlanmana karar verebilir.

Hiçbir zaman kesinlikle gerekli olandan daha uzun süre bağlı kalmamalısın.

En fazla bir saat boyunca bağlanabilirsin. Kemerle daha uzun süre bağlı kalman gerekiyorsa, hekim en fazla bir saat geçerli olacak yeni bir karar almak zorundadır.

Doktorun verebileceği kararların sayısında bir sınır yoktur. Ancak seni bağlamak için herhangi bir neden kalmadığı anda serbest bırakılmalısın.

Tedavi personeli odada seninle birlikte sürekli olarak bulunmalıdır.

İzolasyon – odada tutulma

Hekim, örneğin bir odada kilitli tutulman ya da odadan çıkmanın engellenmesi gibi, seni izolasyona alma kararı verebilir. Ancak bunu başka bir şekilde yapmak mümkün değilse.

İzolasyona alınmak için yalnızca rahatsız edici olmak yeterli değildir. Başkalarının tedavisini ciddi şekilde engelleyen agresif bir davranışının olması gerekir.

En fazla iki saat ayrı odada tutulabilirsin. İzolasyonda daha uzun süre kalman gerekiyorsa, hekim en fazla iki saat geçerli olacak yeni bir karar almak zorundadır.

Hekimin kaç karar alabileceğine dair bir sınır yoktur; ancak başkalarının tedavi edilmesini artık ciddi şekilde zorlaştırmadığın anda serbest bırakılmalısın.

Sağlık uzmanları seni düzenli aralıklarla kontrol etmelidir.

İtiraz etme hakkına sahipsin

Tedavinle ilgili alınan kararların yanlış olduğunu düşünüyorsan, idare mahkemesi olarak adlandırılan bir mahkemeye şikayette bulunabilirsin; buna itiraz etmek denir. Ancak tüm kararlar temyiz edilemez.

Personel sana nasıl yapacağını söyleyecektir

Personel sana hangi kararlara itiraz edebileceğini söylemelidir. Ayrıca sana nasıl ilerleyeceğini ve idare mahkemesine nasıl itiraz dilekçesi yazacağını da anlatacaklardır.

Bir kamu avukatı sana yardımcı olabilir

Bir karara idare mahkemesinde itiraz edersen, kamu vekiliyle iletişim kurman için sana yardımcı olmaları gerekir. Bu kişi, temyiz başvurusunda bulunmana ve mahkeme ile irtibat kurmana yardımcı olacak bir yetişkindir. Bir kamu avukatının yardımı ücretsizdir.

**Çocuk hakları tüm çocuklar için geçerlidir.
Örneğin ten rengi, cinsiyet, dil, milliyet veya
din ne olursa olsun fark etmez.**

- Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeden

Memnun değilsen veya soruların varsa

Her zaman sağlık uzmanının veya doktorunla konuşabilirsin.
Sana yardımcı olmalı ve iyi bir tedavi almanı sağlamakla
yükümlüdürler.

Benimle iletişime geçmekten çekinme!

Çocuklar ve gençler hattı

Hakların hakkında soru sormak ya da tedavide iyi gitmeyen
bir şeyi anlatmak istersen, Çocuk ve Gençlik Hattına
başvurabilirsin.

Arama ücretsizdir ve telefon faturanda görünmez.

020 120 06 06 numaralı telefonu ara.
Telefon hattı hafta içi 9-17 saatleri arasında açıktır.

Telefon hattı kapalıyken telesekretere mesaj bırakabilirsin.
Bize kim olduğunuzu söylemek zorunda değilsin.

Sözlük ve kısaltmalar

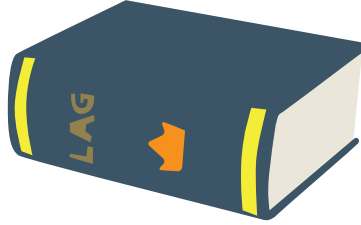
Baş hekim	Psikiyatri alanında uzmanlaşmış doktorlar ve psikiyatrik tedaviden sorumlu zorunlu tedavi.
İdare Mahkemesi	Karar alabilecek mahkeme zorunlu tedavi.
Kabul kararları	Uygulanması gereken zorunlu tedavi kararları zorunlu tedavi öncesi. Doktor kabul kararını yazan psikiyatri uzmanıdır.
İletişim kurulacak kişi	Personelden biri sizinle irtibat kurmak için özel sorumluluk alır.
LPT	Zorunlu psikiyatrik tedavi yasası.
LRV	Adli psikiyatrik tedavi yasası.
İzin	Hastane dışında bulunma imkanı kendi başına bir alan, örneğin Evde.
Zorunlu kapalı tedavi	Günün her saati zorunlu hastanede tedavi.
Tedavi sertifikası	Aşağıdakiler için gereken ilk doktor raporu zorla tedavi altına alınabilirsin. Eğer varsa Bir tedavi raporu varsa, bir hastanede kendi isteğin dışında tutulabilirsin. Zorunlu tedavi altına alınıp alınmayacağına karar verilmeden önce, kendi isteğin dışında bir hastanede tutulabilirsin eğer zorla tedavi edileceksen
Tedavi planı	Tedaviyi açıklayan belgeler ve ihtiyacınız olan diğer her şey tedavi süresinde.
Zorunlu açık bakım	Belirli bir ilacı alman gerekebilir veya tedaviye katılmak zorundasın, ancak hastanede kalmak zorunda değilsin günün bütün saatleri.

Çocukların genel hakları, BM'in Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi olan Çocuk Hakları Sözleşmesinde yazılıdır. Çocuk Hakları Sözleşmesi İsveç'te kanun niteliğindedir.

Hastaların tamamı için geçerli olan hükümler, Sağlık ve Tıbbi Bakım Yasası (HSL), Hasta Yasası (Patientlagen) ve Hasta Güvenliği Yasası (PSL) kapsamında düzenlenmiştir.

Hastanın kendi isteği dışında uygulanan psikiyatrik bakıma ilişkin özel hükümler, Psikiyatrik Zorunlu Bakım Yasasında (LPT) düzenlenmiştir.

Gizlilikle ilgili kurallar Kamuya Erişim ve Gizlilik Yasasında (OSL) belirtilmiştir.

Bilgilendirme materyali, zorunlu psikiyatrik bakım için geçerli yasa ve yönetmeliklere uygun olarak tasarlanmıştır. Bilgilerin çocuklar ve gençler tarafından daha kolay anlaşılması için bazı yasal kavramlar ve ifadeler yeniden formüle edilmiştir.

Zorunlu bakım altında olsanız bile her zaman haklarınız vardır.

Bu broşür size haklarınız ve zor kullanılabileceği özel durumlar hakkında bilgi verir.

Zorunlu psikiyatrik bakımda haklarınız – LPT’ye göre bakım

(artnr 2020-7-6854) T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın

Hizmetleri Biriminden temin edilebilir.

www.socialstyrelsen.se/publikationer

E-posta: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Faks: 035-19 75 29

Dokümanı ayrıca www.socialstyrelsen.se adresinden de indirilebilir